

Puhtaasta luonnosta puhtaana luontoon

Kalajoen vesienhoitoryhmä Tulevaisuuskeskustelu

Nivala, 28.8.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Vesikolmio Oy

Puhdas vesi on elämä.

Kuntien edustajien näkemys osallistumisesta vesienhoitoryhmään

1. Kunta voisi sitoutua vesienhoitoryhmän/Kalajoen neuvottelukunnan toimintaan vähintään rivijäsenenä
 - Kyllä (5), Ehkä (2)
2. Kunta voisi ottaa vuorollaan kiertävän vetovastuun kokousten järjestämisestä ja koolle kutsumisesta
 - Kyllä (3), Ehkä (4)
3. Kunta voisi osallistua toimintaa pyörittävän henkilön palkkaukseen
 - Ehkä (6), Ehkä/Ei (1)
4. Kunta voisi osallistua Kalajoen hyväksi perustettavaan rahastoon
 - Ehkä (4), Ehkä/Ei (2), Ei (1)

Kuntien edustajien näkemys osallistumisesta vesienhoitoryhmään

1. kunta voisi sitoutua vesienhoitoryhmän/Kalajoen neuvottelukunnan toimintaan vähintään rivijäsenenä
 - Kyllä (5), Ehkä (2)
- Latvavesistöt Kalajokeen keskittyvässä hankkeessa ”ulkopuolisia”, sillä jokivarsi ja järvialue käytännössä eri asioita. Voisi tulla mukaan jos oikeanlainen fokus, jonka puitteissa nämä voitaisiin yhdistää.
- Riippuu vesienhoitoryhmän roolista ja käytettävistä resursseista

2. Kunta voisi ottaa vuorollaan kiertävän vetovastuun kokousten järjestämisestä ja koolle kutsumisesta (1/2)

- Kyllä (3), **Ehkä (3)**, Ehkä/Ei (1)
- Kunnat vuorollaan
 - Toimii muissakin jokineuvottelukunnissa. Kerran vuodessa yleinen kokous.
 - Ei osaa oikein nähdä vetovastuuta muilla sidosryhmillä.
 - Kuntakierron järjestäminen vähimmäisvaihtoehto
- Kaikki vesienhoitoryhmässä mukana olevat järjestäisivät kokouksen vuorollaan >> uudenlaista väriä toimintaan, mutta toimiiko, jos järjestämisvuoro osuu kohdalle esim. 10 vuoden välein?

2. Kunta voisi ottaa vuorollaan kiertävän vetovastuun kokousten järjestämisestä ja koolle kutsumisesta (2/2)

– Kyllä (3), Ehkä (3), Ehkä/Ei (1)

- Jos vaikutusta latvavesien kunnostamiseen.
- Jos kunnalla on mahdollisuus osoittaa määrärahoja kokousten järjestämiseen. Vuoroittainen vetovastuu on sinänsä reilu järjestely.
- Kustakin kunnasta tulisi löytyä henkilö, joka ottaa vuorollaan vastuun ja tuntee asiaa. Toinen vaihtoehto on palkata henkilö valmistelemaan kokouksia.

3. Kunta voisi osallistua toimintaa pyörittävän henkilön palkkaukseen (1/2)

- **Ehkä (6), Ehkä/Ei (1)**
- **Taloustilanne rajoittaa**
 - Tuskin voi osallistua pysyvään palkkaukseen, mutta hankkeisiin voisi osallistua omalla osuudella.
 - Riippuu kunnan päättäjistä
 - Kunnalle jäävä osuus henkilön palkkauksessa oltava riittävän pieni (tuhansia euroja, ei kymmeniä tuhansia) ja mukaan saatava tarpeeksi vastuutahoja.
- **Osallistuminen palkkaukseen poliittinen päätös, huomioitava kunnan talousarviota suunniteltaessa.**

3. Kunta voisi osallistua toimintaa pyörittävän henkilön palkkaukseen (2/2)

- Ehkä (6), Ehkä/Ei (1)
- Rahoitusta tulisi saada ulkopuolelta
 - Kunnat osallistuisivat pienellä osuudella.
 - Kunnalla ei ole omaa rahoituspohjaa, vaan kunnan osuuden jäätävä pieneksi.
- Kuntien yhdessä palkkaaman työntekijän sijaan paremmin voisi ehkä toimia malli, jossa kunnat siirtävät rahaa erilliseen organisaatioon, joka maksaa palkan
- Rahat tiukassa. Riippuu myös siitä, mitä saadaan työn ja resurssien panostuksen tuloksena?

4. Kunta voisi osallistua Kalajoen hyväksi perustettavaan rahastoon

- Ehkä (4), Ehkä/Ei (2), Ei (1)
- Myönteinen suhtautuminen sinänsä
 - Yläjuoksulla ei välttämättä olla tämän toiminnan keskiössä.
 - Summan oltava tarpeeksi pieni (tuhansia, ei kymmeniä tuhansia).
 - Riippuu, meneekö läpi päättävissä elimissä.
- Pääoman löytyminen vaikeaa
 - Jos tuo merkittävää hyötyä alueelle.
 - Vattenfall-rahasto on tärkein säännöstelyihin järviin kohdistuvissa hankkeissa, ja toiseen rahastoon mukaan lähteminen ei välttämättä järkevää.
 - Vaatii kunnan johdon päätöksen.
- Ei kovin todennäköistä, eurot ovat tiukassa.

5. Lisähuomioita (poimintoja)

- Jos ryhmä rupeaa toimimaan ja kokoukset kiertämään, hyötyä saadaan. Pienilläkin asioilla on merkitystä, kun saadaan isot sidosryhmät mukaan.
- Vesienhoitoryhmä lisäisi vaikuttamismahdollisuuksia Kalajoen alueella (vs. alueellinen yhteistyö Pohjois-Pohjanmaalla), mikä toisi kannattavuutta ja vastinetta eri tahojen panostukselle.
- Yhteistyökuviot yhä tärkeämpiä, kun esim. EAKR-rahaa ei enää saa käytännön kunnostustyön toteuttamiseen.

Ryhmän toiminnan jatkuvuus?

1. Kiertävä vetovastuu kunnilla

- Jatketaan toimintaa neuvottelukuntana
- Kukin kunta toimii vuorollaan puheenjohtajana ja sihteerinä
- Palataan mahdollisuuteen perustaa Kalajoki-yhdistys > erillinen työryhmä tai hanke edistämään asiaa
 - Mistä hankkeen toteutus ja omarahoitusosuus?

2. Oma organisaatio ja palkattu työntekijä

- Kehitetään toimintaa eteenpäin työntekijän voimin ja selvitetään yhdistyksen perustamista
- ”Vesistötalkkari”-toiminnan kehittäminen ja aloittaminen neuvottelukuntatoiminnan rinnalla
- Olisiko mahdollista osallistua rahoitukseen?
 - Kunnat, yritykset, järjestöt, muut

- Kutsutaan mukaan lisää edustajia ja sitoudutaan toimintaan
- Vetäjinä kunnat ja edustajista koottu aktiivinen työryhmä + mahd. jatkohanke

2013 → Kalajoen vesienhoitoryhmä

- Kokouksia 2 kpl/v.
- Laaditaan yhteisiä ehdotuksia vesienhoitotyön kehittämiseksi Kalajoen vesistöalueella
- Päivitetään ryhmän toimintasuunnitelma säännöllisesti
- **Tehdään aloitteita paikallisten voimien kokoamiseksi vesienhoitohankkeisiin**
- Kuullaan Kalajoen yhteistarkkailun tuloksia
- Verkostoidutaan vesistökuunnostusten saralla (vierailijat!)
- Lobbaukset: vesienhoidon tärkeys ja ”tyhjiö” hankkeiden toteutuksessa
- **Arvioidaan mahdollisuuksia perustaa yhdistys ja rahasto**

2014 Sitoutuminen toimintaan

A: Käynnistetään yhdistyksen perustaminen

- Nimetään vastuhenkilöt perustajajäsenistä viemään asiaa eteenpäin
- Laaditaan yhdistyksen säännöt
- Suunnitelmat tuettavista ja/tai toteutettavista hankkeista.

B: Jatketaan neuvottelukuntana:

- Perustamiskokous, sitoudutaan johtosääntöön, valitaan vastuhenkilöt ja työryhmät
- Nostetaan esiin tärkeitä hankkeita ja etsitään niille toteuttajia ja rahoitusta
- Järjestetään vierailuja ja retkiä kohteille ym.

Toimintasuunnitelma vuosille 2013-2016 (2/3)

2015-2016 Toiminnan vakiinnuttaminen

A: Toimivaltainen yhdistys kokoontuu ensimmäisen kerran.

- Valitaan vastuuhenkilöt
- Sovitaan rahastosta (asian käsittely kunnissa, yritysyhteistyö)

B: Neuvottelukunnan + työryhmän työskentely vakiintuu.

- Löydetään hyviä toimintatapoja, ideoidaan uusia.
- Neuvottelukunnan tärkeimmät esitykset kuntiin käsiteltäviksi

Verkostoituminen

- “Paras tapa saada hyvä idea on saada monta ideaa.”
- ”Kukapa lähtee tekemään aitoa yhteistyötä tuntemattomien kanssa?”

